

Universal Declaration of Human Rights - Serbian (Cyrillic)

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project, <http://www.unicode.org/udhr>.

ОПШТА ДЕКЛАРАЦИЈА О ПРАВИМА ЧОВЕКА

УВОД

Пошћо је признавање урођеној досћојансћива и једнаких и неошћућивих йрава свих чланова лјудске йородице йемељ слободe, йравде и мира у свећу;

йошћо је нейошћовање и йрезирање йрава човека водило варварским йосћућцима, који су врећали савесћ човечансћива, и йошћо је сћварање свећа у којем ће лјудска бића уживаћи слободу йовора и веровања и бићи слободна од сћраха и немашћине йроћлашено као највиша йежња свакој човека;

йошћо је бићно да йрава човека буду зашћићена йравним сисћемом како човек не би био йриморан да као крајњем излазу йрибеће йобуни йроћив йираније и ућећшавања;

йошћо је бићно да се йодсћиче развој йријаћељских односа мећу народима;

йошћо су народи Уједињених нација у Повелји йоново йроћласили своју веру у основна йрава човека, у досћојансћиво и вредносћ човекове личносћи и равнойравносћ мушкараца и жена и йошћо су одлучили да йодсћичу друшћвени најредак и йобольшају живойни сћандард у већој слободи;

йошћо су се државе чланице обавезале да у сарадњи с Уједињеним нацијама обезбеде ойшће йошћовање и йримену лјудских йрава и основних слобода;

йошћо је ойшће схваћање ових йрава и слобода од највеће важносћи за йуно осћварење ове обавезе,

ГЕНЕРАЛНА СКУПШТИНА ПРОГЛАШАВА

ОВУ ОПШТУ ДЕКЛАРАЦИЈУ О ПРАВИМА ЧОВЕКА као заједнички домей који йреба да йосћићну сви народи и све нације да би сваки йојединац и сваки орћан друшћва, имајући ову Декларацију сћално на уму, йежио да учењем и васћићавањем дойринесе йошћовању ових йрава и слобода да би се йосћућним унућрашњим и мећународним мерама обезбедило њихово ойшће и сћварно йризнање и йошћовање како мећу народима самих држава чланица, йако и мећу народима оних йерийорија које су йод њиховом уйравом.

Члан 1.

Сва лјудска бића раћају се слободна и једнака у досћојансћиву и йравима. Она су обдарена разумом и свешћу и йреба једни йрема друћима да йосћућају у духу брайсћива.

Члан 2.

Сваком йријадају сва йрава и слободe йроћлашене у овој Декларацији без икаквих разлика у йоћледу расе, боје, йола, језика, вероисћовесћи, йолийићкој или друћој мишћења, националној или друшћвеној йорекла, имовине, роћења или друћих околносћи.

Даље, неће се йравићи никаква разлика на основу йолийићкој, йравној или мећународној сћайуса земље или йерийорије којој неко лице йријада, било да је она независна, йод сћарайељсћивом, несамоуйравна, или да јој је сувереносћ на ма који дрући начин оћраничена.

Члан 3.

Свако има право на животи, слободу и безбедности личности.

Члан 4.

Нико се не сме држати у ропству или пошчињености: ропство и трговина робљем забрањени су у свим облицима.

Члан 5.

Нико не сме бити подвргнут мучењу или свирежом, нечовечном или понижавајућем пошуйку или казни.

Члан 6.

Свако има право да свуда буде признат као правни субјект.

Члан 7.

Сви су пред законом једнаки и имају право без икакве разлике на подједнаку законску заштити. Сви имају право на једнаку заштити против било какве дискриминације којом се крши ова Декларација и против сваког подстицања на овакву дискриминацију.

Члан 8.

Свако има право да га надлежни национални судови ефикасно шити од дела кршења основних права која су му призната уставом или законом.

Члан 9.

Нико не сме бити произвољно ухашен, приговорен, ниш противеран.

Члан 10.

Свако има пошуйно једнако право на правично јавно суђење пред независним и нејрисирасним судом који ће одлучити о његовим правима и обавезама, и о основаности сваке кривичне ошужбе против њега.

Члан 11.

1. Свако ко је ошужен за кривично дело има право да буде сматран невиним док се на основу закона кривица не докаже на јавном суђењу на којем су му обезбеђене све гаранције пошребне за његову одбрану.

2. Нико не сме бити осуђен за дела или пошусије који нису представљали кривично дело по националном или међународном праву у време када су извршени. Ишито иако не сме се изрицати тежа казна од оне која се мола применити у време када је кривично дело извршено.

Члан 12.

Нико не сме бити изложен произвољном мешању у приватни животи, породицу, штан или рејиску, ниш нападима на част и улег. Свако има право на законску заштити против оваквог мешања или напада.

Члан 13.

1. Свако има право на слободу креиња и избора штановања у границама поједине државе.

2. Свако има право да науси било коју земљу, укључујући власити, и да се враи у своју земљу.

Члан 14.

1. Свако има право да изражи и ужива у другим земљама ушочишће од пројанања.

2. На ово право се нико не може позвати у случају тоњења за кривична дела која нису политичког карактера или пројона због дела која су у сујојности са циљевима и начелима Уједињених нација.

Члан 15.

1. Свако има право на држављанство.

2. Нико не сме самовољно бити лишен свој држављанства нији права да промени држављанство.

Члан 16.

1. Пунолетни мушкарци и жене, без икаквих ограничења у погледу расе, држављанства или вере, имају право да склопе брак и да оснују породицу. Они су равноправни приликом склапања брака, за време његовог трајања и приликом његовог развода.

2. Брак се закључује само слободним и пошуним приликом лица која ступају у брак.

3. Породица је природна и основна ћелија друштва и има право на заштитиу друштва и државе.

Члан 17.

1. Свако има право да поседује имовину, сам као и у заједници с другим.

2. Нико не сме бити самовољно лишен имовине.

Члан 18.

Свако има право на слободу мисли, савести и вере; ово право укључује слободу промене вере или убеђења и слободу да човек, било сам или у заједници с другим, јавно или приватно, изражава своју веру или убеђење поштем насаве, вршења култиа и обављања обреда.

Члан 19.

Свако има право на слободу мишљења и изражавања, што обухвата и право да не буде узнемираван због свој мишљења, као и право да изражи, прима и шири обавештења и идеје било којим средствима и без обзира на границе.

Члан 20.

1. Свако има право на слободу мирног окуљања и удруживања.

2. Нико не може бити приморан да припада неком удружењу.

Члан 21.

1. Свако има право да учествује у управљању својом земљом, непосредно или преко слободно изабраних представника.

2. Свако има право да на равноправној основи ступа у јавну службу у својој земљи.

3. Воља народа је основа државне власти; ова воља треба да се изражава на повременим и слободним изборима, који ће се сроводити оштим и једнаким правом тласа, тайним тласањем или одговарајућим оштуком којим се обезбеђује слобода тласања.

Члан 22.

Свако, као члан друштва, има право на социјално осигурање и право да остварује привредна, друштвена и културна права неопходна за своје достојанство и за слободан развој своје личности, уз помоћ државе и међународне сарадње, а у складу с организацијом и средствима сваке државе.

Члан 23.

1. Свако има право на рад, на слободан избор запошљавања, на правичне и задовољавајуће услове рада и на заштити од незапослености.
2. Свако, без икакве разлике, има право на једнаку плату за једнаки рад.
3. Свако ко ради има право на праведну и задовољавајућу накнаду која њему и његовој породици обезбеђује егзистенцију која одговара људском достојанству и која ће, ако буде потребно, бити уопијуена другим средствима социјалне заштите.
4. Свако има право да образује и да ступи у синдикалне ради заштите својих интереса.

Члан 24.

Свако има право на одмор и разоноду, укључујући разумно ограничење радног времена и повремено плаћени одмор.

Члан 25.

1. Свако има право на животи стандард који обезбеђује здравље и благодинање, његово и његове породице, укључујући храну, одећу, стан и лекарску негу и потребне социјалне службе, као и право на осигурање у случају незапослености, болести, инвалидности, удовиштва, старости, или других случајева губљења средстава за издржавање услед околности независних од његове воље.
2. Мајке и деца имају право на нарочито старање и помоћ. Сва деца, рођена у браку или ван њега, уживају једнаку социјалну заштиту.

Члан 26.

1. Свако има право на школовање. Школовање треба да буде бесплатно бар у основним и нижим школама. Основна настава је обавезна. Техничка и стручна настава треба да буде општа, а виша настава треба да буде свима подједнако приступачна на основу утврђених критеријума.
2. Школовање треба да буде усмерено њом развоју људске личности и јачању поштовања људских права и основних слобода. Оно треба да унапређује разумевање, пријатељство и пријатељство међу свим народима, расним и верским групама, као и делатности Уједињених нација за одржавање мира.
3. Родитељи имају првенствено право да бирају врсту школовања за своју децу.

Члан 27.

1. Свако има право да слободно учествује у културном животу заједнице, да ужива у уметности и да учествује у научном напретку и у добробити која опште проистиче.
2. Свако има право на заштиту моралних и материјалних интереса који проистичу из било које научној, књижевной или уметничкој дела чији је он творца.

Члан 28.

Свако има право на друштвени и међународни поредак у којем права и слободе објављени у овој Декларацији могу бити општи остварени.

Члан 29.

- 1. Свако има дужносћ према заједници која једина омоћућава слободно и пуно развијање његове личносћи.*
- 2. У вршењу својих права и осћваривању слобода свако може бићи подврћнућ само оним оћраничењима која су предвиђена законом у циљу обезбеђења нужноћ признања и пошћовања права и слобода друћих и у циљу задовољења правичних захћева морала, јавноћ порећка и оћшћећ блаћосћања у демократћском друћству.*
- 3. Ова права и слободe ни у ком случају не моћу се извршаваћи противно циљевима и начелима Уједињених нација.*

Члан 30.

Ниједна одредба ове Декларације не може се тумачићи као право за ма коју државу, групу или лице да предузима било коју активносћ или да врши било какву радњу усмерену на понишћење права и слобода који су у њој садржани.
